

MENNO TAMMINGA, DE UITVERKOOP VAN NEDERLAND.

(PROMETHUIS/NRC-BOEKEN: AMSTERDAM, 2008) 269 blz., € 19,90.

FRISO WIELENGA, NEDERLAND IN DE TWINTIGSTE EEUW.

(BOON: AMSTERDAM 2009) 368 blz., € 29,50.

Menno Tamminga, journalist bij *NRC Handelsblad*, heeft onder de intrigerende titel *De uitverkoop van Nederland* een boek geschreven over hoe steeds meer Nederlandse bedrijven in buitenlandse handen belanden. Aandeelhouders en topmanagers worden hier beter van, maar wat gaan wij, de Nederlandse burgers, hiervan merken? Hoe schadelijk is deze uitverkoop? Onze bedrijven zijn onze bedrijven niet meer, er is minder feeling met Nederlandse consumenten, werknemers, studenten en met de nationale politiek. En die politiek, op haar beurt, heeft onvoldoende maatregelen genomen om de uitverkoop tegen te houden. Geen economisch nationalisme zoals in Frankrijk, maar juist openstaan voor buitenlandse investeerders, zoals de Britten. Maar waar die overnames nog getoetst hadden kunnen worden op het publieke belang, heeft de Nederlandse regering zo'n toetsing van de hand gewezen als zijnde schadelijk voor ons 'open Nederlandse vestigingsklimaat'. Deze economische politiek heeft weinig op met een eigen Nederlandse

identiteit. Een identiteit die nu juist hoog op de binnenlandse politieke agenda staat! Voor wie nog eens helder na wil lezen hoe wij aan het worstelen zijn met onze identiteit, is het overzichtswerk van Friso Wielenga een uitkomst. Een helder overzicht van de binnenlandse en buitenlandse politiek vanaf de late negentiende eeuw tot aan de kabinetten Balkenende en het omgaan met onze multiculturele samenleving. Deze politieke geschiedenis van Nederland werd oorspronkelijk voor een Duits publiek geschreven en is juist daarom heel verhelderend. Duidelijk maar niet heel erg prikkelend, in tegenstelling tot Tamminga, die juist probeert. Die als antwoord op de vraag waarom wij zo zorgeloos reageren op tien jaar uitverkoop, de stelling poneert dat handel nu eenmaal handel is. Zaken zijn zaken, zoals Marten Toonder al aangaf. De Nederlandse handelsgeest, gesteund door een liberale ideologie zorgt voor een klimaat waar beleggers het voor het zeggen hebben en waar de rol van de overheid is beperkt. Een overheid die blijkbaar de ernst van de uitverkoop

niet inziet en die niet wordt gecorrigeerd door het parlement. De Tweede Kamer laat alleen van zich horen als het om topbeloningen gaat, maar gaat een inhoudelijke discussie over onze economisch politiek uit de weg. Zo wordt de kloof tussen bedrijfsleven en politiek steeds groter en wordt er praktisch niet gereageerd op de verkoop van ABN Amro, Stork of HEMA. Tamminga geeft een helder verslag van de verkoop van ABN Amro, hij was bij het Oranje-seminair op het ministerie van Financiën en hij heeft aan het slot van zijn boek ook nog eens twee adviezen aan de regering. Kortom, een mooie en heldere beschrijving van de overnamegolf van de afgelopen jaren en de gevolgen daarvan.

Jos Trippenzee

HUGH KENNEDY, DE GROTE ARABISCHE VEROVERINGEN. HET ONTSTAAN VAN HET ISLAMITISCHE RIJK, VAN AFGHANISTAN TOT SPANJE (632-750).

(BULAND/EPD: AMSTERDAM/AMSTERDAM 2008) 489 blz., prijs € 34,50.

Binnen het tijdsbestek van slechts een eeuw vestigden de Arabieren een wereldrijk dat zich van west naar oost uitstrek-

te over een afstand van zeven-duizend kilometers. Het kostte hun maar vijf jaar om het westelijk sluitstuk, het Iberisch

schiereiland, in handen te krijgen. Het raadsel van de meest spectaculaire veroveringstochten uit de wereldgeschiedenis